

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

PROGRAMI I STUDIMIT DOKTORATË NË NËNFUSHËN “SHKENCA GJUHËSORE”, DO TË JETË PËR KËTË VIT AKADEMIK NË KËTO DREJTIME KRYESORE:

1. “GJUHËSI E ZBATUAR DHE KRAHASUESE”
2. “MËSIMDHËNIE E GJUHËS SË HUAJ”
3. “STUDIME PËRKTHIMORE DHE TË INTERPRETIMIT”
4. “GJUHËSI KOMPJUTERIKE E ZBATUAR”
5. “KOMUNIKIM NDËRKULTUROR”

Nënfusha kryesore e kërkimit: “SHKENCA GJUHËSORE”

✓ **Drejtimi kryesor: “GJUHËSI E ZBATUAR DHE KRAHASUESE”**

Projektet kërkimore sipas departamenteve:

➤ **Departamenti i gjuhës Angleze:**

1. Krahasoni i dukurive gjuhësore në shqipe dhe anglisht

Objektivat:

- a. Paraqitja e dallimeve midis dukurive të caktuara gjuhësore në gjuhën angleze dhe shqipe.
- b. Paraqitja e ngjashmërive midis dukurive të caktuara gjuhësore në gjuhën angleze dhe shqipe.
- c. Ndërthurja e dallimeve dhe ngjashmërive.
- d. Analizë e dallimeve dhe ngjashmërive për të trajtuar efektet didaktike gjatë procesit të mësimdhënies dhe mësimnxënies të gjuhës angleze si gjuhë e huaj.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimor i Gjuhësisë

2. Gjuhësia e zbatuar në edukim

Objektivat:

- a. Trajtimi i aspekteve gjuhësore në kuadrin aplikativ.
- b. Lidhja e gjuhësisë së zbatuar me procesin e mësimdhënies dhe mësimnxënies.
- c. Studimi i aspekteve të gjuhësisë së zbatuar në kontekstin e fonetikës dhe fonologjisë, leksikut, morfologjisë, sintaksës, etj.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- d. Trajtimi i metodave dhe teorive gjuhësore dhe zbatimi i tyre në gjuhën angleze dhe shqipe.

Grupi mësimitor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimitor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimitor i Gjuhësisë

3. Përvetësimi i aspekteve të ndryshme gjuhësore nga grupmosha të ndryshme. Faktorët dhe qasjet kryesore që kontribojnë në përvetësimin e tyre.

Objektivat:

- Identifikimi i faktorëve që ndikojnë ndjeshëm në përvetësimin e një gjuhe të dytë ose të tretë në popullata të ndryshme nxënësish.
- Përcaktimi se si variablat sociokulturor dhe njohës ndikojnë në përvetësimin e gjuhës. Analiza e cilësisë në mësimin efektiv të gjuhës.
- Hetimi i proceseve të përvetësimit të gjuhës së dytë (SLA) në të gjitha grupmoshat.
- Analiza e rolit që luan gjuha amtare në përvetësimin e gjuhës së dytë. Shqyrtim i dygjuhësisë dhe shumëgjuhësisë, duke përfshirë aspektet njohëse dhe përpunimin e gjuhës.
- Studimi i efektivitetit të metodave të ndryshme pedagogjike (p.sh., immersion, mësimi i qartë i gramatikës) në përvetësimin e gjuhës.
- Shqyrtim i ndikimit të mjeteve dixhitale dhe AI në përvetësimin e gjuhës në mjediset arsimore.

Grupi mësimitor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimitor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimitor i Gjuhësisë

4. Edukimi gjuhësor. Vlerësimi dhe implementimi i strategjive efektive në kontribut të krijimit të pedagogjisë kritike për promovimin e aftësisë gjuhësore në kontekste të ndryshme arsimore.

Objektivat:

- Shqyrtimi i efektivitetit të strategjive të mësimdhënies në promovimin e aftësisë gjuhësore.
- Vlerësimi i metodologjive të ndryshme të mësimdhënies në nxitjen e zhvillimit gjuhësor midis popullatave të ndryshme studentore. Ndikimi i pedagogjisë kritike në riformësimin e edukimit gjuhësor për të qenë më gjithëpërfshirës dhe më i barabartë.
- Krahasimi i edukimit tradicional gjuhësor të bazuar në klasë me modelet e të mësuarit dixhital ose të përzier. Shqyrtimi i integritetit të teknologjive dixhitale në edukimin gjuhësor dhe ndikimin e tyre në rezultatet e të nxënësve.
- Shqyrtim i ndikimit të programeve të trajnimit të mësuesve në cilësinë e mësimdhënies gjuhësore.
- Studimi i edukimit gjuhësor në klasa shumëgjuhëshe. Zhvillimi i një kornize për mësimin efektiv të gjuhës në kontekste arsimore shumëgjuhëshe dhe multikulturore.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimor i Gjuhësisë

5. Vlerësimi i aftësive gjuhësore. Hetimi i metodave të ndryshme të vlerësimit dhe analizimi i ndikimit të formateve të vlerësimit për të zhvilluar strategji dhe formate vlerësuese të besueshme, të vlefshme dhe të drejta.

Objektivat:

- Zhvillimi i vlerësimeve të besueshme, të vlefshme dhe të drejta të aftësive gjuhësore. Analizimi i ndikimit të formateve të vlerësimit (psh, me zgjedhje të shumëfishta kundrejt përfundimit të hapur) në performancën e nxënësve.
- Analizimi i rolit të vlerësimeve formuese dhe përmbledhëse në përparimin e mësimi të gjuhës.
- Hetimi i mënyrës se si vlerësimet e gjuhës së bazuar në teknologji krahasohen me testet tradicionale të bazuara në letër.
- Studimi i ndikimit të testeve të gjuhës me nivele të larta (psh. TOEFL, IELTS) në hartimin e kurrikulës dhe sjelljet e të nxënësve të studentëve.
- Hartimi dhe zbatimi i qasjeve dhe instrumenteve të reja të vlerësimit për nxënës të nivele të ndryshme të aftësisë gjuhësore.
- Të kuptuarit e implikimeve dhe metodave të ndryshme të vlerësimit në angazhimin e studentëve dhe rezultatet e të nxënësve.
- Analizimi i efekteve të kthimit të testeve të gjuhës në mësimdhënie dhe praktikën e kurrikulës.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimor i Gjuhësisë

6. Krijimi i korpuseve gjuhësore për qëllime në mësimdhënie dhe ndikimi i tij në procesin e të nxënësve të gjuhës së huaj.

Objektivat:

- Ndërtimi dhe analizimi i korpuseve për qëllime të mësimdhënies dhe vlerësimit të gjuhës. Krijimi i një korpusi të nxënësve për ekzaminimin e modeleve dhe gabimeve të përvetësimit të gjuhës.
- Hulumtimi i modeleve leksikore dhe sintaksore në gjuhën e nxënësve nëpërmjet të dhënave të korpusit. Analizimi i modeleve gjuhësore në përdorimin e gjuhës autentike në zhanre dhe regjistra të ndryshëm. Studimi i variacionit gjuhësor, dialektologjisë dhe ndryshimit të gjuhës përmes analizës së korpusit.
- Zhvillimi i qasjeve të bazuara në të dhëna nga korpusi për mësimin e gjuhës. Eksplorimi i përdorimit të korpuseve në identifikimin e niveleve të aftësisë gjuhësore dhe gjurmimin e përparimit të nxënësve.
- Përdorimi i të dhënave të korpusit për të zhvilluar materiale mësimore gjuhësore ose për të përmirësuar përshkruesit e aftësisë gjuhësore.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimor i Gjuhësisë

7.Zbatimi i modeleve të këmbimit të gjuhës (code-switching) tek nxënësit me programe mësimore në gjuhë të huaj.

Objektivat:

- Identifikimi i modeleve gjuhësore të ndërrimit të gjuhës në varësi të kontekstit, audiencës dhe kufizimeve gjuhësore.
- Identifikimi i situatave dhe faktorëve që ndikojnë në ndërrimin e gjuhës (si niveli i njohjes së gjuhës, temat mësimore ose presioni social)
- Hartimi i strategjive dhe metoda të reja mësimore që përdorin ndërrimin e gjuhës si një mjet për të përmirësuar aftësitë e të nxënit dhe të kuptuarit të nxënësve në gjuhët e huaja
- Hulumtimi i këndvështrimeve mbi dukurinë e ndërrimit të gjuhës si një praktikë që ndihmon apo pengon në përvetësimin e gjuhës së huaj.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës; grupi kërkimor – mësimor i Gjuhësisë

➤ **Departamenti i gjuhës Italiane ka këto projekte kërkimore:**

- Dukuri të ndryshme në planin gjuhësor dhe respektivisht në atë të leksikologjisë, leksikografisë dhe semantikës italiane krahasuar në italisht dhe në shqip

Objektivat:

- Shpjegimi i fenomeneve të ndryshme në planin gjuhësor dhe specifikisht në atë leksikologjik, leksikografik dhe semantik si në gjuhen italiane edhe në atë shqipe.
- Fenomene të caktuara leksiko-semantike në kuadrin e gjuhës italiane dhe atë shqipe si nga pikëpamja e ngjashmërive ashtu edhe të ndryshimeve.
- Analiza sasiore e këtyre aspekteve leksiko-semantike të para në plan përqasës dhe veçoritë e tyre. Marrja e këtyre vlerave gjuhësore si dobi në proceset didaktike të mësimdhënies së gjuhës së huaj.

➤ **Departamenti i gjuhëve Sllave dhe Ballkanike ka këto projekte kërkimore:**

- Gjuhësi Ballkanike

Objektivat:

- Të studiohen në rrafshin sinkronik çështjet e përshkruara në qëllimin e këtij drejtimi kërkimor.
- Të studiohen në rrafshin diakronik çështjet e përshkruara në qëllimin e këtij drejtimi kërkimor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- c. Të analizohet marrëdhënia gjuhë/kulturë.
 - d. Të krijohet mundësia për zhvillimin e projekteve rajonale ballkanike që të kenë në fokus bashkëpunimin e doktorantëve në këtë drejtim kërkimor.
2. Gjuhësi e zbatuar në mesimdhënien e gjuhës së huaj

Objektivat:

- a. Të studiohen metoda të ndryshme për mesimdhënien e gjuhës së huaj.
 - b. Të studiohen aftësitë e të folurit, të shkruarit, të leximit dhe të dëgjimit në përputhje me Kuadrin European të Gjuhëve.
 - c. Të evidentohen problematika në mesimdhënien e gjuhës së huaj.
3. Psikolinguistika

Objektivat:

- a. Të ndihmojë në zgjidhjen e problemeve që shfaqen në të folur tek fëmijët e grup moshave të ndryshme.
 - b. Të nxisë aftësitë hulumtuese dhe analitike të studiuesve të rinj për të studiuar dhe evidentuar problematikën në këtë fushë.
 - c. Të rrisë aftësitë e stafit akademik për të udhëhequr projekte në këtë drejtim/fushë.
 - d. Të kontribuojë në nxitjen e kapaciteteve analitike dhe krahasimore të doktorantëve si dhe në dhënien e sugjerimeve konkrete për kapërcimin e vështirësive që shfaqen tek fëmijët e grupmoshave të ndryshme.
4. Antropologjia gjuhësore

Objektivat:

- a. Aspekte studimore në lidhje me fushën e antropologjisë gjuhësore.
- b. Metoda të përdorura në analizën e çështjeve të antropologjisë gjuhësore.

5. Sociolinguistika

Objektivat:

- a. Të studiohen varietetet e gjuhëve sipas grupeve të ndara sipas moshës, gjinisë, nivelit arsimor, përkatësisë etnike, fesë, etj.
- b. Të studiohen konceptet themelore të sociolinguistikës.
- c. Të studiohen sociolektet, gramatika, fjalori dhe aspekte të tjera të socilekteve.
- d. Të studiojë variablat sociolinguistikë.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- e. Të studiohen kompetencat gjuhësore, ekstragjuhësore, transferuese, instrumentale, strategjike që duhet të ketë përkthyesi dhe interpreti, si dhe çështje të etikës profesionale.

6. Terminologjia në rrafshin përqasës me një gjuhë tjetër

Objektivat:

- a. Të studiojë konkretisht terminologjinë në një fushë të caktuar.
b. Të ndihmojë në evidentimin e termave të reja të ndikuara nga zhvillimet e fundit të teknologjisë dhe shkencës.
c. Të nxisë aftësitë hulumtuese dhe analitike të studiuesve të rinj mbi punime konkrete me korpusin terminologjik.

7. Semantika në rrafshin përqasës me një gjuhë tjetër

Objektivat:

- a. Të studiojë strukturat e shprehjeve frazeologjike dhe fjalëve të urta.
b. Të studiojë gjendjen e sotme të pasurisë leksikore të gjuhës turke.
c. Të punojë mbi një material të përzgjedhur nga gjuhët e përmendura më sipër.
d. Të punojë konkretisht me fjalorë frazeologjikë të gjuhës turke, ruse, greke, të gjuhëve ballkanike.

8. Krahasimi i dukurive gramatikore të shqipes dhe rusishtes

Objektivat:

- a. Gjetja dhe ballafaqimi i dukurive gramatikore të përbashkëta midis gjuhëve.
b. Analizë diakronike dhe sinkronike këtyre dukurive.
c. Përdorimi me efikasitet i pikëtakimeve dhe i dallimeve gjuhësore midis gjuhëve, në funksion të përkthimit nga gjuha ruse dhe anasjelltas, si edhe mësimdhënies së gjuhës ruse si e huaj

Departamenti i Gjuhës Gjermane ka këto projekte kërkimore:

1. Hulumtimi i dallimeve dhe ngjashmërive gjuhësore mes gjermanishtes dhe shqipes në disiplinat kryesore të gjuhësisë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

Objektivat:

- Paraqitja e dallimeve dhe ngjashmërive midis dukurive të caktuara gjuhësore në gjuhët shqipe dhe gjermane.
- Analiza e dallimeve dhe ngjashmërive si edhe evidentimi i tipareve universale të dukurive gjuhësore
- Trajtimi i dallimeve dhe ngjashmërive mes këtyre dy gjuhëve me fokus të vecantë qasjet didaktike në mësimdhënien dhe mësimnxënien e gjermanishtes në kontekstin shqiptar e më gjerë.
- Studimi i fenomeneve gjuhësore në rrafshin sinkronik dhe diakronik dhe plotësimi i boshllëqeve aktuale në kërkimin dhe studimet shkencore kontrastive mes shqipes e gjermanishtes në të gjitha disiplinat e ndryshme të gjuhësisë (fonetikë, morfologji, sintaksë, leksikologji, frazeologji, pragmatikë, gjuhësi konjitive etj.).
- Lidhja gjuhë-kulturë.
- Hulumtimi i thelluar i dukurive gjuhësore në frymën e teorive bashkëkohore të shkencës së gjuhësisë
- Lidhja e gjuhësisë së zbatuar me procesin e mësimdhënies së gjermanishtes si gjuhë e huaj.

➤ **Departamenti i gjuhës Greke ka këto projekte kërkimore:**

- Qasje strategjike dhe metodologjike të përvetësimit të leksikut në studentë të gjuhës greke në një kontekst dominues shqiptar

Objektivat:

- Studimi i strategjive dhe metodologjive të adoptuara nga studentët e gjuhës greke në përvetësimin e leksikut të gjuhës greke në vendin tonë për qëllime studimore e profesionale.
- Studimi i nevojave gjuhësore/ leksikore të studentëve në fushën metodologjike dhe strategjive të përvetësimit të fjalorëve.
- Të ndihmojë në përfitim të kompetencave gjuhësore/ leksikore e kulturore e komunikative të studentëve.
- Të ndihmojë në përdorimin e qasjes vepruese në metodologjitë dhe strategjitë e përvetësimit të leksikut, çka e bën studentin përdorues aktiv të gjuhës dhe nxit autonominë e të nxënit.
- Ndihmon në zbatimin e një metodologjie vlerësimi transparente dhe objektive të kompetencave të studentëve si edhe nxit vetëvlerësimin dhe autonominë e të nxënit.
- Ndihmon në përdorimin e kriterëve transparente dhe objektive në vlerësimin e aftësive të mësuesve dhe kualifikimin e tyre.
- Ndihmon në konceptimin e materialeve leksikologjike e pedagogjike në përputhje me qëllimet dhe kriteret e kërkimit.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

➤ **Departamenti i gjuhës Frënge ka këto projekte kërkimore:**

1. Analiza Gjuhësore dhe Dokumentimi i Gjuhës së Shenjave Shqipe

Objektivat:

- a. Të identifikohet dhe klasifikohet struktura morfologjike e GJSHSh
- b. Studimi i mënyrës se si formohen fjalët dhe shenjat në këtë gjuhë
- c. Të analizohen strukturat sintaksore të GJSHSh
- d. Të vëzhgohet rendi i fjalëve, marrëdhëniet ndërmjet pjesëve të fjalisë (si subjekt-predikat-objekt) dhe mënyra e ndërtimit të pyetjeve apo mohimeve.
- e. Të hulumtohet sistemi semantik dhe ikonik i GJSHSh
- f. Si paraqiten konceptet dhe kuptimet përmes ikonizmit (përfaqësimi vizual i kuptimit) dhe metaforës vizuale.
- g. Të studiohen funksionet pragmatike të shenjave në kontekste të ndryshme. Si ndikohet përdorimi i shenjave nga situata komunikative, emocionale dhe kulturore.
- h. Të identifikohen ngjashmëritë dhe dallimet me gjuhët e tjera të shenjave
- i. Të kontribuohet në ndërtimin e një gramatike deskriptive të GJSHSh
- j. Të përgatitet një dokument akademik që përshkruan rregullat bazë të funksionimit të kësaj gjuhe në mënyrë të kuptueshme për studiues dhe praktikues.

✓ **Drejtimi kërkimor: “MËSIMDHËNIE E GJUHËS SË HUAJ”**

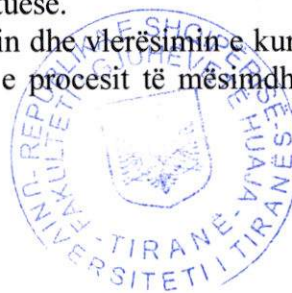
Projektet kërkimore sipas departamenteve:

➤ **Departamenti i gjuhës Angleze:**

1. Mësimdhënia e leximit në anglisht në shkollën shqiptare: përvoja dhe sfida

Objektivat:

- a) Studentët të pajisen me njohuri të thelluara teorike dhe me aftësi të larta kritike, që demonstrohen me njohje të mirë të literaturës që lidhet me fushën e studimit, të teorive dhe qasjeve të ndryshme, të praktikave si dhe paradigmeve të kërkimit kritik në fushë;
- b) Të zhvillojnë ekspertizë në fushën e mësimdhënies dhe nxënies së anglishtes si gjuhë e huaj, që demonstrohet me zotërimin e koncepteve, teorive dhe kërkimeve, dhe të kuptuarit e praktikave dhe konteksteve perkatëse arsimore të nevojshme për të analizuar në mënyrë kritike dhe për të ngritur pyetje përtej shkallës së njohjes, me synim zhvillimin dhe përmirësimin e përvojave ekzistuese.
- c) Të përftojë kompetenca më të zhvilluara në zhvillimin dhe vlerësimin e kurrikulës së gjuhës së huaja, si dhe të thellojë e rrisë kuptimin e procesit të mësimdhënies dhe nxënies,

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA**

- d) Të krijojë dhe zhvillojë qasje të përparura kërkimore, kompetenca që përfshijnë paraqitjen e problemeve kërkimore që bazohen në teoritë, kërkimet dhe praktikën në fushën e mësimdhënies së gjuhëve të huaja, si dhe përcaktimin e metodologjisë të përshtatshme dhe zgjedhjen e metodave të kërkimit respektive për problemet kërkimore të shtrura.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës

2. Mësimdhënia e integruar e gjuhës së huaj bazuar në harmonizimin e metodave tradicionale me ato bashkëkohore: sfidat në kontekstin shqiptar

Objektivat:

- a) Ndërgjegjësimi mbi rëndësinë e një qasjeje të integruar në mësimdhënie;
- b) Përditësimi me rezultatet e kërkimit shkencor në fushën e metodologjisë së mësimit të gjuhës së huaj veçanërisht me metodat më efektive në mësimdhënie;
- c) Aftësimi për të vlerësuar saktë metodat dhe praktikën më pozitive në mësimdhënien e gjuhës së huaj;
- d) Aplikimi me sukses i qasjeve/metodave/praktikave më pozitive në kontekstin shqiptar;

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës

3. Integrimi i teknologjisë dhe aftësive të inovacionit (mendimi kritik, komunikimi, bashkëpunimi dhe kreativiteti) në mësimdhënien e gjuhës së huaj krahas zhvillimit të aftësive bazë (të folurit, të dëgjimit, të shkruarit, të leximit)

Objektivat:

- a) Njohja me burime të ndryshme të teknologjisë së informacionit dhe aftësimi për t'i integruar ato në mësimdhënien e gjuhës së huaj;
- b) Të kuptuarit e aftësive të inovacionit të njohura ndryshe edhe si aftësitë e shekullit të 21-të.
- c) Integrimi i aftësive të inovacionit në mësimdhënie krahas zhvillimit të atyre bazë;
- d) Ngritja e nivelit të mësimdhënies së gjuhës së huaj në lartësinë e kërkesave të kohës;
- e) Ndikimi i teknologjive të reja (inteligjenca artificiale dhe realiteti i shtuar) në krijimin e realiteteve dhe konteksteve për praktikimin e gjuhës, si përdorimi i chatbot-eve apo programeve të realitetit të shtuar për simulimin e situatave reale.
- f) Eksplorimi i rolit të mediave sociale, si Facebook, Instagram, YouTube, dhe Twitter, në përvetësimin dhe praktikimin e gjuhës përmes ndërveprimit me përmbajtjeve autentike.
- g) Analizimi i efektit të lojërave digjitale në nxitjen e motivimit dhe përvetësimin të gjuhës së huaj.

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA**

- h) Vlerësimi i sfidave teknologjike dhe infrastrukturore në integrimin e TIK në klasën e gjuhës së huaj
- i) Studimi i ndikimit të teknologjive të komunikimit sinkron dhe asinkron në mësimdhënien e gjuhës së huaj
- j) Hulumtimi i ndikimit të burimeve të hapura arsimore (Open Educational Resources - OER) në mësimin e gjuhëve të huaja
- k) Eksplorimi i teknologjive të reja të vlerësimit për mësimdhënien e gjuhëve të huaja
- l) Hulumtimi i ndikimit të teknologjisë në zhvillimin e autonomisë së nxënësve në procesin e mësimdhënies së gjuhëve të huaja.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Didaktikës dhe Metodikës

4. Zhvillimi i vazhdueshëm profesional i mësuesve të gjuhës së huaj. Krahasimi i modeleve të ndryshme të zhvillimit profesional dhe ndikimi i tyre në cilësinë e mësimdhënies.

Objektivat:

- a) Informimi i mësuesve të gjuhës së huaj me qasjet dhe metodat e reja në mësimdhënie;
- b) Zhvillimi i aftësive dhe strategjive të reja për një mësimdhënie më efektive;
- c) Përgatitja e mësuesve të gjuhës së huaj të aftë për të përballuar sfidat që paraqet konteksti i ri i të nxënit;
- d) Promovimi i programeve dhe praktikave që ndikojnë në rritjen e cilësisë së mesimdhënies;
- e) Vlerësimi i rolit të TIK në përmirësimin e formimit profesional të mësuesve të gjuhëve të huaja;
- f) Hulumtimi i përvojave dhe qëndrimeve të mësuesve ndaj përdorimit të TIK në procesin mësimor:

➤ **Departamenti i gjuhës Frënge ka këto projekte kërkimore:**

- 1. Qasje didaktike e metodologjike ndërkulturore e veprues në mësimdhënien/nxënien dhe formimin e mësuesve të gjuhëve të huaja dhe vlerësimi i kompetencave sipas standardeve evropiane

Objektivat:

- a. Krijimin e një panorame të qartë e të hollësishme të mësimdhënies/nxënies së gjuhëve të huaja në vendin tonë për qëllime studimore e profesionale.
- b. Studimi i nevojave gjuhësore të studentëve, të mësuesve dhe të nxënësve në fushën metodologjike dhe strategjive të mësimdhënies/nxënies.
- c. Të ndihmojë në përfitim të kompetencave gjuhësore e kulturore e komunikative të nxënësve e studentëve.

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA**

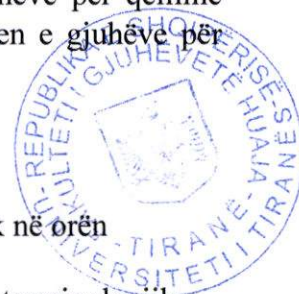
- d. Të ndihmojë në përdorimin e qasjes vepruese në mësimdhënie e cila e bën nxënësin e studentin përdorues aktiv të gjuhës dhe nxit autonominë e të nxënit.
 - e. Ndhmon në zbatimin e një metodologjie vlerësimi transparente dhe objektive të kompetencave të nxënësve dhe studentëve si edhe nxit vetëvlerësimin dhe autonominë e të nxënit.
 - f. Ndhmon në përdorimin e kriterëve transparente dhe objektive në vlerësimin e aftësive të mësuesve dhe kualifikimin e tyre.
 - g. Ndhmon në konceptimin e materialeve pedagogjike dhe konceptimit të sekuencave didaktike në përputhje me qëllimet dhe kriteret e kërkimit.
2. Integrimi i teknologjive të informacionit dhe të komunikimit në klasën e gjuhës së huaj dhe në formimin e mësuesve

Objektivat:

- a. Të krijojë një panoramë të përgjithshme mbi situatën aktuale të përdorimit të teknologjive në mësimdhënie/mësimnxënie e gjuhës së huaj në vendin tone.
 - b. Të nxjerrë në pah nevojat e mësuesve dhe nxënësve në fushën e përdorimit të TIK-ut në klasën e gjuhës së huaj.
 - c. Të ndihmojë në zhvillimin e kulturës dixhitale, njohjen dhe përdorimin e teknologjive të reja në mësimdhënie dhe mësimnxënie.
 - d. Të ndihmojë mësuesit dhe nxënësit në integrimin e TIK-ut në praktikën e tyre pedagogjike.
 - e. Të studiojë mënyrën se si teknologjitë mund të zhvillojnë mësimdhënie dhe mësimnxënie e aftësive gjuhësore dhe kulturore.
 - f. Të ndihmojë në përvetësimin dhe integrimin e kuadrit të referencave për zhvillimin e aftësive TIK në mësimdhënie dhe mësimnxënie e gjuhëve të huaja
3. Ndërveprimi ndërmjet përkthimit automatik dhe didaktikës së gjuhëve për qëllime specifike /Përkthimi automatik dhe përdorimi i tij në mësimdhënie e gjuhëve për qëllime specifike (GJQS)

Objektivat:

- a. Analiza e mënyrave më efektive për të integruar përkthimin automatik në orën mësimore të GJQS.
- b. Vlerësimi i cilësisë së përkthimeve automatike në fusha të ndryshme terminologjike (ligjore, ekonomike).
- c. Ndërtimi i praktikave didaktike që kombinojnë PA me post-editim dhe analizë krahasuese ndërgjuhësore.
- d. Zhvillimi i një qasjeje të bazuar në detyra që nxit mendimin kritik dhe ndërgjegjësimin metagjuhësor të studentët.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

➤ **Departamenti i gjuhës Italiane ka këto projekte kërkimore:**

1. Aspekte të kërimit shkencor në mësimdhënien /mësimnxënien e gjuhës italiane si gjuhë e huaj në kontekstin shqiptar

Objektivat:

- a. Zhvillimin e kompetencave hulumtuese të studentit doktorant në lëmin e arsimit me fokus mësimdhënien dhe gjithçka përfshin ajo.
- b. Zhvillimin e thelluar të njohurive lidhur me metodat, qasjet, metodologjitë e mësimdhënies së gjuhës së huaj, përjasjen dhe analizimin e tyre.
- c. Zhvillimin e njohurive të thelluara teorike dhe zhvillimin e mendimit kritik me qëllim analizimin, përjasjen dhe nxjerrjen e të dhënave sasiore dhe cilësore në lidhje me to.
- d. Zhvillimin e aftësive analitike lidhur me çështje që kanë të bëjnë me aspekte të mësimdhënies/ nxënies të gjuhës italiane.
- e. Zhvillimin e kompetencave diagnostikuese të problematikave në terren, analizimi dhe ofrimin e zgjidhjeve të mundshme.
- f. Zhvillimin e kompetencave në vlerësimin e kurrikulave të gjuhës italiane.
- g. Zhvillimin e kompetencave në mësimdhënien/ mësimnxënien e aftësive parësore dhe të integruara të gjuhës së huaj.
- h. Zhvillimin e kompetencave në vlerësimin e përvetësimit të gjuhës italiane.
- i. Zhvillimin e kompetencave në hartimin e testeve të vlerësimit të gjuhës italiane.
- j. Zhvillimin e kompetencave në vlerësimin e teksteve dhe materialeve didaktike të gjuhës italiane.
- k. Zhvillimin e kompetencave në mësimdhënie me fokus studentin.
- l. Zhvillimin e kompetencave menaxhuese të orës mësimore.
- m. Zhvillimin e kompetencave formuese ndërkulturore dhe të qytetërimit me fokus përjasjen e kulturave dhe qytetërimeve të ndryshme, didaktikën e tyre në kuadrin e mësimdhënies të gjuhës italiane.
- n. Zhvillimin e kompetencave në përdorimin e teknologjive në mësimdhënien e gjuhës italiane.

➤ **Departamenti i gjuhës Gjermane këto projekte kërkimore:**

1. Përvetësimi i gjuhës gjermane me fokus në kompetencat dhe shprehjet gjuhësore. Konsiderata metodologjike dhe didaktike mbi vlerësimin e aftësive gjuhësore në gjermanisht (fokusi kompetenca e të shkruarit dhe të folurit)

Objektivat:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- Transmetimi i strategjive efektive, specifike në lidhje me kompetencat e të shkruarit dhe të folurit duke marrë parasysh dhe njohuritë e mëparshme dhe nevojat mësimore të nxënësve
- Individualizimi dhe diferencimi i detyrave të ndryshme në lidhje me këto kompetenca sipas fokus-grupeve.
- Analizë e përzgjedhjes së materialit mësimor për të rritur motivimin dhe interesin në të nxënë.
- Analizë e teknikave të tilla si sjellja model, vetë-udhëzimi, praktika e udhëhequr dhe e pavarur.
- Evidentimi dhe raportimi në mënyrë të vazhdueshme i progresit individual në zotërimin e dy strategjive.
- Demonstrimi i strategjive të reja dhe zbatimi në praktikë në kuadër të ndryshimit të kërkesave dhe sfidave të reja në arsim.
- Analizë e interferencës gjuhësore të gjuhës mëmë për të kuptuar vështirësitë në këto dy kompetenca.
- Konstatimi i rolit të mësuesit në realizimin e suksesshëm të këtyre dy kompetencave.

✓ **DREJTIMI KËRKIMOR: “GJUHËSI KOMPJUTERIKE E ZBATUAR”**

Projekti kërkimor sipas departamenteve:

Departamenti i gjuhës Angleze ka këto projekte kërkimore:

1. Trajtimi automatik i gjuhës për qëllime specifike

Objektivat

- Hulumtimi i teorive dhe metodologjive ekzistuese në trajtimin automatik të gjuhës (NLP)
- Zhvillimi i një modeli të avancuar për njohjen e qëllimeve specifike: Të krijohet dhe testohen një model i mësimin të makinerive (machine learning) për identifikimin dhe analizimin e qëllimeve specifike në tekst, duke përdorur të dhëna të ndryshme.
- Analiza e përdorimit të qëllimeve specifike në kontekste të ndryshme: Të shqyrtohen rastet e përdorimit të qëllimeve specifike në fusha të ndryshme si medicina, teknologjia, ligji, etj., për të identifikuar nevojat dhe kërkesat për trajtim automatik.
- Zhvillimi i metodave që lejojnë personalizimin e trajtimit të qëllimeve specifike në varësi të nevojave të përdoruesve dhe konteksteve të ndryshme.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Gjuhësisë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

2. Krijimi i një Korpusi Paralel për zhvillimin e materiale didaktike për mësimin e gjuhës së huaj

Objektivat:

- Përpilimi i një korpusi paralel i krijuar posaçërisht për mësimin e gjuhës, duke përfshirë tekste mësimore për nxënësit që mësojnë gjuhën shqipe dhe anglishten.
- Mbledhja dhe përafrimi i materialeve mësimore, siç janë tekstet shkollore, ushtrimet gjuhësore dhe tekstet e leximit në gjuhën shqipe dhe anglisht.
- Përfshirja e shembujve të përdorimit të përditshëm të gjuhës, shprehjeve frazeologjike, proverbeve dhe leksikut me ngjyime kulturore për të pasuruar përvetësimin e gjuhës.
- Zhvillimi i mjeteve didaktike në të dy gjuhët, që përdorin korpusin paralel për ushtrime ndërvepruese, ndërtimin e fjalorit dhe përmirësimin e gramatikës.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Gjuhësisë

➤ **Departamenti i gjuhës Frënge ka këto projekte kërkimore:**

- Trajtimi automatik i gjuhës për qëllime specifike.

Objektivat:

- Vlerësimin e saktë dhe të plotë të nevojave për programe ndërdisiplinare për t'i pajisur studentët me kompetenca (aftësi) gjuhësore dhe informatike duke favorizuar punësimin e tyre në tregun lokal dhe europian.
 - Formimin e specializuar sikurse është trajtimi automatik i gjuhëve.
 - Rikonceptimin e metodave të mësimdhënies bazuar në dimension digjital.
 - Krijimin e burimeve të përbashkëta dhe të përshtatshme për formimin e përkthyesve me mjetet informatike duke u fokusuar në përmbajtjen elektronike.
 - Krijimin e korpuseve shumëgjuhëshe
- Mësimdhënia e gjuhëve të huaja të asistuar nga kompjuteri.

Objektivat:

- Krijimi i platformave/programimeve/mjeteve për krijimin e përmbajtjeve tekstore.
- Deep learning për të klasifikuar, njohur, lokalizuar dhe përshkruar informacionin gjuhësor në funksion të qëllimeve të ndryshme.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- c. Analizë semantike dhe sintaksore nëpërmjet trajtimit automatik të gjuhëve.

3. Trajtimi automatik i gjuhës / Përpunimi semantik i dokumenteve të shkruara (tekste ligjore, ekonomike, etj.)

Objektivat:

- Zhvillimi i një sistemi për analizën semantike të dokumenteve ligjore/ekonomike.
- Ekstraktimi automatik i **entitete** (persona, data, institucione, numra, ligje).
- Ndërtimi i modeleve për **marrëdhënie semantike** midis këtyre entiteteve (p.sh. kush i kërkon çfarë kujt, sipas cilës ligj, në çfarë date).

4. Tema: Trajtimi automatik i gjuhës/ Përkthim automatik i gjuhëve me burime të kufizuara “low resources language”

Objektivat:

- Zhvillimi i një sistemi për përkthimin automatik të saktë dhe të rrjedhshëm për një ose më shumë gjuhë low-resource.
- Ndërtimi i korpuseve dygjuhëshe
- Zhvillimi i metodave efikase për përmirësimin e cilësisë së përkthimit në mungesë të të dhënave të mjaftueshme.

5. Ndërveprimi ndërmjet përkthimit automatik dhe didaktikës së gjuhëve për qëllime specifike/ Përkthimi automatik dhe përdorimi i tij në mësimdhënien e gjuhëve për qëllime specifike (GJQS)

- Analiza e mënyrave më efikase për të integruar përkthimin automatik në orën mësimore të GJQS.
- Vlerësimi i cilësisë së përkthimeve automatike në fusha të ndryshme terminologjike (ligjore, ekonomike).
- Ndërtimi i praktikave didaktike që kombinojnë PA me post-editim dhe analizë krahasuese ndërgjuhësore
- Zhvillimi i një qasjeje të bazuar në detyra që nxit mendimin kritik dhe ndërgjegjësimin metagjuhësor te studentët

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

✓ **DREJTIMI KËRKIMOR: “KOMUNIKIM NDËRKULTUROR”**

Projekti kërkimor sipas departamenteve:

- **Departamenti i gjuhës Angleze ka këto projekte kërkimore:**

Drejtimi kërkimor – Komunikim

1. Projektimi i kulturës dhe trashëgimisë në turizëm; Krijimi i guidave informuese dhe hartave turistike në bashkëpunim me grupe të interesit, me qëllim promovimin e individualitetit të trashëgimisë kulturore.

Objektivat:

- Ndikimi i trashëgimisë kulturore në zhvillimin e turizmit. Analiza e ndikimeve sociale, ekonomike dhe mjedisore të turizmit në komunitetet lokale. Përfitimet dhe sfidat.
- Motivimi dhe sjelljet e turistëve që vizitojnë vendet e trashëgimisë kulturore. Identifikimi i identitetit kulturor, nostalgjisë dhe të mësuarit nga përvoja.
- Vlerësimi i strategjive të ruajtjes: Shqyrtimi i strategjive efektive për ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore, duke vlerësuar se si turizmi mund t'i mbështesë ose pengojë këto përpjekje.
- Analiza e perspektivave të aktorëve të ndryshëm (p.sh., komunitetet lokale, qeveria, turistët) mbi menaxhimin dhe zhvillimin e turizmit të trashëgimisë kulturore.
- Zhvillimi i modeleve të turizmit të qëndrueshëm: Propozimi i modeleve të turizmit të qëndrueshëm që balancojnë angazhimin e vizitorëve me ruajtjen e trashëgimisë kulturore, duke siguruar përfitime afatgjata si për komunitetet ashtu edhe për turistët.
- Projekt - Krijimi i paketave turistike lokale në bashkëpunim me grupe të interesit me qëllim krijimin e guidave informuese që promovojnë individualitetin e trashëgimisë kulturore tek turistët.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

2. Zhvillimi dhe vlerësimi i projekt udhëzuesve për përmirësimin e aftësive të komunikimit verbal dhe joverbal si ‘soft skills’ midis grupeve specifike.

Objektivat:

- Hulumtim i modeleve teorike të komunikimit verbal dhe kodeve joverbale (p.sh., gjuha e trupit, shprehjet e fytyrës, gjestet). Analizë e përdorimit të tyre në kontekste të ndryshme.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- b) Evidentimi i ndikimeve kulturore. Formësimi i stileve dhe praktikave të komunikimit verbal dhe joverbal nën ndikimin e prejardhjes kulturore, me theks mbi implikimet e ndërveprimit ndërkulturor.
- c) Vlerësimi i efektivitetit të komunikimit verbal dhe joverbal në mjedise specifike, si institucionet, organizatat, institucionet arsimore dhe identifikimi i faktorëve që rrisin ose pengojnë qartësinë dhe mirëkuptimin.
- d) Shqyrtimi i rolit të teknologjisë (p.sh. mediat sociale, videokonferencat) në transformimin e modeleve të komunikimit dhe efektet e saj në marrëdhëniet ndërpersonale.
- e) Propozimi, zhvillimi dhe vlerësimi i projekt udhëzuesve që synojnë përmirësimin e aftësive të komunikimit verbal dhe joverbal si 'soft skills' midis grupeve specifike, si profesionistët, studentët, etj.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

3. Zhvillimi i strategjive të komunikimit ndërkulturor; Propozimi i programeve të trajnimit për përmirësimin e aftësive të komunikimit midis popullatave specifike.

Objektivat:

- a) Shqyrtimi i kornizave kulturore: Analizë e teorive dhe kornizave kryesore të komunikimit ndërkulturor, duke vlerësuar rëndësinë dhe zbatueshmërinë e tyre gjatë ndërveprimeve ndërkulturore.
- b) Identifikimi dhe eksplorimi i pengesave në procesin e komunikimit ndërkulturor, duke përfshirë dallimet gjuhësore, paragjykimet kulturore dhe keqkuptimet joverbale.
- c) Studimi i faktorëve kontekstualë (p.sh. social, politik dhe historik) dhe ndikimi i tyre në praktikën dhe perceptimet e komunikimit ndërkulturor midis grupeve të ndryshme.
- d) Vlerësimi i ndikimit të globalizimit: Si globalizimi dhe përparimet teknologjike ndikojnë në komunikimin ndërkulturor, duke u fokusuar në sfidat dhe mundësitë për të komunikuar.
- e) Zhvillimi i strategjive për ndërveprim efektiv. Propozimi i strategjive ose programeve të trajnimit që synojnë përmirësimin e aftësive të komunikimit ndërkulturor.
- f) Hartimi i një udhëzuesi informativ mbi stilet kryesore të komunikimit, normave, dhe vlerave të kulturave të ndryshme.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

4. Roli dhe ndikimi i teknologjisë në praktikën e të folurit publik. Zhvillimi i projekteve, programeve dhe seminareve që synojnë përmirësimin e aftësive të të folurit publik.

Objektivat:

- a) Analiza e teknikave dhe strategjive kryesore të përdorura nga folësit e suksesshëm publikë për të angazhuar audiencën dhe për të përmirësuar transmetimin e mesazheve.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- b) Hulumtimi i perceptimit të audiencës: Si ndikon demografia e ndryshme e audiencës (p.sh., mosha, kultura, profesioni) në efektivitetin e stileve të folurit në publik dhe metodave të mbajtjes së një fjalimi?
- c) Vlerësimi i metodave dhe praktikave që ndihmojnë folësit të menaxhojnë ankthin dhe të krijojnë besim në situatat e folurit publik, duke përfshirë teknikat psikologjike dhe fizike.
- d) Studimi i rolit dhe ndikimit të teknologjisë (p.sh. prezantime në Power Point, mediat sociale) në praktikën e folurit publik dhe angazhimin e audiencës në mjediset bashkëkohore.
- e) Zhvillimi i programeve, seminareve dhe projekteve që synojnë përmirësimin e aftësive të folurit në publik midis grupeve specifike, si studentët, profesionistët ose drejtuesit e komunitetit.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

5. Zhvillimi i kornizave për edukimin mediatik, vlerësimi i kornizave aktuale dhe propozimi i programeve të reja me synim rritjen e edukimit mediatik në popullatën e ndryshme.

Objektivat:

- a) Evidentimi i tendencave aktuale në konsumin e mediave, duke u fokusuar në mënyrën se si teknologjia ndikon në zakonet dhe preferencat e ndjekjes.
- b) Eksplorimi i efekteve të platformave të mediave sociale në diskursin publik, formimin e identitetit dhe ndërtimin e komunitetit, duke vlerësuar implikimet pozitive dhe negative.
- c) Vlerësimi i ndikimit të teknologjive në zhvillim (p.sh. AI, realiteti virtual) në prodhimin, shpërndarjen dhe konsumin e medias, duke përfshirë ndryshimet në angazhimin e audiencës.
- d) Analiza e çështjeve etike në media dhe teknologji, të tilla si shkeljet e privatësisë, mosinformimi, keqinformimi dhe roli i kompanive mediatike në formësimin e perceptimit publik.
- e) Zhvillimi i kornizave për edukimin mediatik. Vlerësimi i kornizave aktuale dhe propozimi i kornizave të reja ose programeve në kontekste arsimore që synojnë rritjen e edukimit mediatik midis popullatave të ndryshme, duke theksuar mendimin kritik dhe informimin e vazhduar.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

6. Zhvillimi i projekteve për përmirësimin e aftësive të komunikimit në grup për mësimdhënësit dhe studentët, nëpërmjet platformave dhe paneleve interaktive.

Objektivat:

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA**

- a) Analiza e dinamikës së komunikimit brenda grupeve në kontekste arsimore, duke u fokusuar në mënyrën se si ndërveprimet në grup ndikojnë në bashkëpunimin, angazhimin dhe rezultatet e të nxënit.
- b) Shqyrtim i roleve dhe përgjegjësisë brenda grupit: Evidentimi i roleve që luajnë individët në mjediset e grupit dhe se si këto role ndikojnë në efektivitetin e komunikimit në grup dhe performancën e përgjithshme të grupit në kontekstet arsimore.
- c) Vlerësimi i ndikimit dhe efekteve të mjeteve të komunikimit të ndërmjetësuar nga teknologjia (p.sh., forume diskutimi, video-konferenca) në ndërveprimet në grup dhe proceset e të mësuarit si në arsimin tradicional ashtu edhe në atë online.
- d) Analiza e strategjive për menaxhimin dhe zgjidhjen e konfliktit në mjediset e grupit, duke vlerësuar efektivitetin e tyre në promovimin e dialogut konstruktiv dhe rritjen e kohezionit në grup.
- e) Zhvillimi i projekteve që synojnë përmirësimin e aftësive të komunikimit në grup për mësimdhënësit dhe studentët, duke u fokusuar në nxitjen e bashkëpunimit efektiv dhe rritjen e përvojave të të mësuarit.

Grupi mësimor-kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Komunikimit dhe Studimeve Kulturore

➤ **Departamenti i gjuhës Frënge ka këto projekte kërkimore:**

1. Strategji të komunikimit në gjuhë të huaj për promovimin e trashëgimisë kulturore materiale dhe jomateriale.

Objektivat:

- a. Zhvillimin e një pune kërkimore mbi studimet gjuhësore në komunikimin turistik, në shkallë evropiane, me fokus në trashëgiminë kulturore, një ekzaminim të orientimeve dhe strategjive kombëtare në drejtim të promovimit të saj dhe një zbulim të studimeve më të fundit të turizmit kulturor.
- b. Analizën e një korpusi që do të krijohet nga dokumente autentike turistike për Shqipërinë në gjuhë të huaj: guida turistike, libra prezantues të trashëgimisë kulturore, afishe, broshura turistike, botime në shtypin e përgjithshëm dhe të specializuar, faqet e agjencive turistike, hotelet dhe restorantet, portalet zyrtare, faqet dhe blogjet e turizmit, spotet reklamuese. Ky korpus do të jetë objekt i analizave diskursive e komunikative, leksikore e terminologjike, stilistike, përkthyes dhe ndërkulturore. Parametrat dhe specifikat e identifikuara (zhanret e shkruara dhe gojore, situatat dhe pjesëmarrësit monologjike, dialoguese, komunikuese (statusi, roli, karakteristikat fizike, socio-profesionale), hapësirë-koha, objektivat e shfaqura dhe të fshehura), veçoritë morfologjike, sintaksore, leksikore, terminologjike, çështje që lidhen me përkthimin e teksteve turistike, dimensionin ndërkulturor që përmban (imazhi i vendit, i banorëve dhe i identitetit kombëtar të ndërtuar, vetë-dhe heterostereotipat, klishetë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

kulturore dhe historike, realiteti, termat) do të përbëjnë çështje të kërkimit. Do të përcaktohet ndikimi i secilit prej këtyre komponentëve të komunikimit në efektet e tij të mundshme pragmatike të marrësit, vizitorët potencialë të trashëgimisë kulturore të paraqitur.

- c. Ndërtimi i një modeli të komunikimit turistik për përmirësimin e promovimit të trashëgimisë kulturore. Do të bëhet një krahasim i rezultateve, praktikave dhe modeleve të vëzhguara me vendet e huaja. Do të zhvillohen reflektime/sugjerime si edhe do të jepen modele të komunikimit të sukseshëm të strategjive të komunikimit në gjuhë të huaj.

➤ **Departamenti i gjuhës Spanjolle ka këto projekte kërkimore:**

1. Shqipëria bektashiane, një itinerar i ri në zemër të Ballkanit.

Objektivat:

- a. Të përpiqemi të ndërtojmë një narrativë në të cilën pikat e forta dhe të dobëta të vendit tonë të dalin në pah kundrejt turistëve potencialë spanjollë, ndoshta duke u bazuar në pikat tradicionalisht të forta si të çdo vendi tjetër, të tilla si: Historia/ Arkeologjia/ folklori; riviera/ malet; kulinaria; multikulturalizmi: mitet dhe heronjtë lokalë; Por gjithashtu ku të ndërtohet një narrativë edhe mbi ato pika që kemi të përbashkëta apo që na dallojnë nga spanjishtfolësit e tjerë, të tilla si: bashkëjtesa fetare; dallimet që rrjedhin nga kalimi nëpër sisteme diktatoriale, apo në tranzicione (paralelizmi me Spanjën); identiteti ballkanik mesdhetar etj..

➤ **Departamenti i gjuhës Sllave dhe Ballkanike ka këto projekte kërkimore:**

1. Çështje të komunikimit ndërkulturor gjuhësor ndërmjet gjuhëve.

Objektivat:

- a. Të njohë dhe të studiojë mjetet e komunikimit, teknikat dhe strategjitë e duhura.
- b. Të njohë dhe të studiojë elementë të komunikimit joverbal.
- c. Të studiojë teori të ndryshme të komunikimit.
- d. Të studiojë procesin e komunikimit, mesazhin, qëllimin e mesazhit si dhe rëndësinë e komunikimit.
- e. Të studiojë dhe të kuptojë diversitetin kulturor.
- f. Të dallojë çështje të komunikimit dhe të moskomunikimit, të statusit të ri për tjetrin, të bashkëjtesës mes njerëzve dhe nevojës për komunikim.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

➤ **Departamenti i gjuhës Gjermane ka këto projekte kërkimore:**

1. Komunikimi verbal dhe joverbal, masmedia

Objektivat:

- Thellimi hulumtues në njohjen shkencore të komunikimit verbal dhe joverbal, kulturave, riteve, zakoneve dhe mediave, si realitet reflektues e përqasës.
- Aftësia për të kapërcyer barrierat gjatë shkëmbimeve verbale dhe joverbale si paragjykimet, identiteti (i lidhur me ndjenjën e përkatësisë në grupe të caktuara), stereotipet, etnocentrizmi dhe relativizmi kulturor etj.
- Ndërgjegjësimi për variantet dhe mundësitë e ndryshme gjuhësore dhe kulturore të përcjelljes së përmbajtjes për një zgjedhje më të mirë të formës së komunikimit me qëllimin e një komunikimi efektiv, të saktë, të qëllimshëm dhe të respektueshëm për njerëzit të kulturave të tjera.

✓ **DREJTIMI KRYESOR “STUDIME PËRKTHIMORE DHE TË INTERPRETIMIT”**

➤ **Projektet kërkimore për Departamentin e Gjuhës Angleze:**

1. Vlerësimit i cilësisë së përkthimeve të romaneve, apo tregimeve të shkruar në gjuhën angleze nga autorë të ndryshëm dhe mënyra se si janë përcjellë në gjuhën shqipe nga dy ose më shumë përkthyes

Objektivat:

- Analiza e procesit të perkthimit dhe vlerësimit të përkthimeve të realizuara përpara viteve '90 dhe pas viteve '90, në zhanrin e prozës letrare, duke u përqendruar në shembuj tipikë të përcjelljes së tipareve të gjuhës dhe stilit të veçantë të autorit/autorëve në gjuhën e përkthimit.
- Analizë e thelluar dhe gjithëpërfshirëse e aspekteve morfologjike, sintaksore, leksikore, stilistike e tekstit letrar dhe ndërgjegjësimi në lidhje me tiparet e veçanta tekstore.
- Realizimi i analizës së detajuar e gjithëpërfshirëse të veprave letrare në zhanrin e prozës letrare, bazuar në dy ose më shumë versione të veprave përkthyer në gjuhën shqipe, në mënyrë që të vihen në dukje e të theksohen tiparet specifike të gjuhës dhe stilit të përdorur prej shkrimtarit/ëve.
- Hedhja dritë dhe siguri i informacionit sa më të bollshëm e pothuaj shterues në lidhje me përkthimet në gjuhën angleze të një, ose më shumë prej veprave të shkruara në gjuhën angleze nga autorë të ndryshëm, në dy këndvështrime e plane, përkatësisht planin teorik dhe planin praktik.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- e) Shfrytëzimi i metodave të ndryshme të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përkthimore, përkatësisht, metoda sasiore, metoda cilësore dhe e ndërthurur.
- f) Shfrytëzimi i instrumenteve sasiore të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përkthimore, kryesisht nëpërmjet analizës së korpuseve gjuhësore e kulturore shumëgjuhëshe, paralele dhe të krahasueshme, nëpërmjet zbatimit të inteligjencës artificiale dhe aplikacioneve të ndryshme kompjuterike.
- g) Identifikimi dhe thellimi i mëtejshëm në metodologjitë e shfrytëzuara në këtë fushë specifike të kërkimit shkencor të Studimeve Përkthimore. në lidhje me problematikat përkthimore të tekstit letrar.
- h) Analiza e tipareve dhe veçorive të aspekteve të vecantë tek dy, ose më shumë versione të perkthyer të vepres/ave origjinale, duke theksuar ngjashmerite, si edhe ndryshimet që kanë pesuar metodat dhe qasjet përkthimore në rrjedhën e viteve.
- i) Të përshkruhen dhe analizohen teorikisht, si edhe praktikisht dy ndër prirjet kryesore të vërejtura në analizën e përkthimeve në ditët e sotme, përkatësisht huajtëzimi dhe amëtarizimi, nëpërmjet shembujve konkretë të përfshira në korpuset gjuhësore e kulturore, me synimin që të analizohen këto aspekte të përkthimit nga gjuha angleze drejt gjuhës shqipe.
- j) Të hidhet dritë mbi transformimet e mundshme të procesit të perkthimit, profesionit të perkthyesit letrar, si edhe ecurine e perkthimit gjate ketyre viteve.
- k) Identifikimi dhe vlerësimi i standardeve në përkthimin e letërsisë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe, duke u përqëndruar kryesisht në përshtatjet dhe përcjelljen e barasvlerësve në nivele të ndryshme tekstore, kuptimësore, gramatikore, leksikore, stilistikore e kulturore.
- l) Të kontribuojë për Studimet Përkthimore në Shqipëri duke hulumtuar punën e perkthyesve më të mirë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe.
- m) Të hidhet dritë në ato aspekte të shumëllojshme të përkthimit të krahasuar dhe vlerësimit të përkthimeve, bazuar në 12 drejtimit e kërkimit shkencor në Studimet Përkthimore, të identifikuara nga Williams, Jenny & Andrew Chesterman. (2002, të cilat luajnë një rol të rëndësishëm në studimin e një veprë letrare të perkthyer, duke u përqëndruar në *aspektet kulturore, gjuhësore dhe metagjuhësore* të veprave dhe në përcjelljen e këtyre aspekteve në kontekstin e problematikës përkatëse.
- n) Të analizohen në mënyrë pothuajse shteruese strategjitë, përftesat dhe zgjidhjet përkthimore në këndvështrimin e stilistikës gjuhësore dhe pragmatikës.
- o) Studimi i rolit të kulturës në përkthim si një nga sfidat më të vështira për perkthyesin dhe përkthimin në përgjithësi;
- p) Të evidentojë e nxjerrë në pah kontributin e gjuhëtarëve, perkthyesve dhe studiuesve shqiptarë në studimet mbi përkthimin në shekullin e 20-të dhe 21;
- q) Njohja e vështirësive e sfidave me të cilat janë ndeshur dhe vazhdojnë të ndeshen studiuesit shqiptarë të Studimeve Përkthimore;

Grupi mësimor- kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Studimeve Përkthimore dhe të Interpretimit

2. Vlerësimit i cilësisë së përkthimeve të vëllimeve poetike të shkruara në gjuhën angleze nga poetë të ndryshëm dhe mënyra se si janë përcjellë në gjuhën shqipe nga dy ose më shumë perkthyes

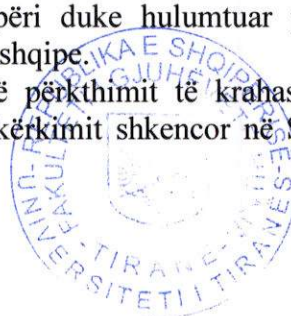

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

Objektivat:

- a) Analiza e procesit të përkthimit dhe vlerësimit të përkthimeve të realizuara përpara viteve '90 dhe pas viteve '90, në zhanrin e poezisë, duke u përqendruar në shembuj tipikë të përcjelljes së tipareve të gjuhës dhe stilit të veçantë të autorit/autorëve në gjuhën e përkthimit.
- b) Analizë e thelluar dhe gjithëpërfshirëse e aspekteve morfologjike, sintaksore, leksikore, stilistike e tekstit letrar dhe ndërgjegjësimi në lidhje me tiparet e veçanta tekstore.
- c) Realizimi i analizës së detajuar e gjithëpërfshirëse të veprave letrare në zhanrin e poezisë, bazuar në dy ose më shumë versione të veprave përkthyer në gjuhën shqipe, në mënyrë që të vihen në dukje e të theksohen tiparet specifike të gjuhës dhe stilit të përdorur prej poetit/ëve.
- d) Hedhja dritë dhe siguri i informacionit sa më të bollshëm e pothuaj shterues në lidhje me përkthimet në gjuhën angleze të një, ose më shumë prej veprave të shkruara në gjuhën angleze nga autorë të ndryshëm, në dy këndvështrime të plane, përkatësisht planin teorik dhe planin praktik.
- e) Sfidat e përkthimit të poezisë. Hedhje drite në lidhje me profilin e përkthyesit, nëse duhet të jetë vetëm përkthyes, apo poezinë mund ta përkthejë edhe poetët.
- f) Shfrytëzimi i metodave të ndryshme të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përkthimore, përkatësisht, metoda sasiore, metoda cilësore dhe e ndërthurur.
- g) Shfrytëzimi i instrumenteve sasiore të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përkthimore, kryesisht nëpërmjet analizës së korpuseve gjuhësore e kulturore shumëgjuhëshe, paralele dhe të krahasueshme, nëpërmjet zbatimit të inteligjencës artificiale dhe aplikacioneve të ndryshme kompjuterike.
- h) Identifikimi dhe thellimi i mëtejshëm në metodologjitë e shfrytëzuara në këtë fushë specifike të kërkimit shkencor të Studimeve Përkthimore. në lidhje me problematikat përkthimore të tekstit letrar.
- i) Analiza e tipareve dhe veçorive të aspekteve të veçantë të teksteve, ose më shumë versione të përkthyer të veprave origjinale, duke theksuar ngjashmeritë, si edhe ndryshimet që kanë pësuar metodat dhe qasjet përkthimore në rrjedhën e viteve.
- j) Të përshkruhen dhe analizohen teorikisht, si edhe praktikisht dy ndërprerjet kryesore të vërejtura në analizën e përkthimeve në ditët e sotme, përkatësisht huajtëzimi dhe amëtarizimi, nëpërmjet shembujve konkretë të përfshira në korpuset gjuhësore e kulturore, me synimin që të analizohen këto aspekte të përkthimit nga gjuha angleze drejt gjuhës shqipe.
- k) Të hidhet dritë mbi transformimet e mundshme të procesit të përkthimit, profesionit të përkthyesit letrar, si edhe ecurinë e përkthimit gjatë viteve.
- l) Identifikimi dhe vlerësimi i standardeve në përkthimin e letërsisë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe, duke u përqendruar kryesisht në përshtatjet dhe përcjelljen e barasvlerësve në nivele të ndryshme tekstore, kuptimësore, gramatikore, leksikore, stilistikore e kulturore.
- m) Të kontribuojë për Studimet Përkthimore në Shqipëri duke hulumtuar punën e përkthyesve më të mirë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe.
- n) Të hidhet dritë në ato aspekte të shumëllojshme të përkthimit të krahasuar dhe vlerësimit të përkthimeve, bazuar në 12 drejtimit të kërkimit shkencor në Studimet

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

Perkthimore, të identifikuara nga Williams, Jenny & Andrew Chesterman. (2002, të cilat luajnë një rol të rëndësishëm në studimin e një veprë letrare të përkthyer, duke u përqëndruar në *aspektet kulturore, gjuhësore dhe metagjuhësore* të veprave dhe në përcjelljen e këtyre aspekteve në kontekstin e problematikës përkatëse.

- o) Të analizohen në mënyrë pothuajse shteruese strategjitë, përftesat dhe zgjidhjet përckthimore në këndvështrimin e stilistikës gjuhësore dhe pragmatikës, veçanërisht në lidhje me specifikat e përckthimit të poezisë.
- p) Studimi i rolit të kulturës në përckthim si një nga sfidat më të vështira për përckthyesin dhe përckthimin në përgjithësi;
- q) Të evidentojë e nxjerrë në pah kontributin e gjuhëtarëve, përckthyesve dhe studiuesve shqiptarë në studimet mbi përckthimin në shekullin e 20-të dhe 21;
- r) Njohja e vështirësive e sfidave me të cilat janë ndeshur dhe vazhdojnë të ndeshen studiuesit shqiptarë të Studimeve Përckthimore;

Grupi mësimor- kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Studimeve Përckthimore dhe të Interpretimit

3. Vlerësimit i cilësisë së përckthimeve të dramave të shkruara në gjuhën angleze nga dramaturgë të ndryshëm dhe mënyra se si janë përcjellë në gjuhën shqipe nga dy ose më shumë përckthyes

Objektivat:

- a) Analiza e procesit të përckthimit dhe vlerësimit të përckthimeve të realizuara përpara viteve '90 dhe pas viteve '90, në zhanrin e dramës, duke u përqëndruar në shembuj tipikë të përcjelljes së tipareve të gjuhës dhe stilit të veçantë të autorit/autorëve në gjuhën e përckthimit.
- b) Analizë e thelluar dhe gjithëpërfshirëse e aspekteve morfologjike, sintaksore, leksikore, stilistike e tekstit letrar dhe ndërëgjegjësimi në lidhje me tiparet e veçanta tekstore.
- c) Realizimit i analizës së detajuar e gjithëpërfshirëse të veprave letrare në zhanrin e dramës, bazuar në dy ose më shumë versione të veprave përckthyera në gjuhën shqipe, në mënyrë që të vihen në dukje e të theksohen tiparet specifike të gjuhës dhe stilit të përdorur prej dramaturgut/ëve.
- d) Hedhja dritë dhe siguri i informacionit sa më të bollshëm e pothuaj shterues në lidhje me përckthimet në gjuhën angleze të një, ose më shumë prej veprave të shkruara në gjuhën angleze nga autorë të ndryshëm, në dy këndvështrime të plane, përkatësisht planin teorik dhe planin praktik.
- e) Shfrytëzimi i metodave të ndryshme të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përckthimore, përkatësisht, metoda sasiore, metoda cilësore dhe e ndërthurur.
- f) Shfrytëzimi i instrumenteve sasiore të kërkimit shkencor në fushën e Studimeve Përckthimore, kryesisht nëpërmjet analizës së korpuseve gjuhësore e kulturore shumëgjuhëshe, paralele dhe të krahasueshme, nëpërmjet zbatimit të inteligjencës artificiale dhe aplikacioneve të ndryshme kompjuterike.
- g) Identifikimi dhe thellimi i mëtejshëm në metodologjitë e shfrytëzuara në këtë fushë specifike të kërkimit shkencor të Studimeve Përckthimore, në lidhje me problematikat përckthimore të tekstit letrar.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- h) Analiza e tipareve dhe veçorive të aspekteve të vecantë tek dy, ose më shumë versione të perkthyer të vepres/ave origjinale, duke theksuar ngjashmerite, si edhe ndryshimet që kanë pesuar metodat dhe qasjet përktimore në rrjedhën e viteve.
- i) Të përshkruhen dhe analizohen teorikisht, si edhe praktikisht dy ndër prirjet kryesore të vërejtura në analizën e përktimeve në ditët e sotme, përktësisht huajtëzimi dhe amëtarizimi, nëpërmjet shembujve konkretë të përfshira në korpuset gjuhësore e kulturore, me synimin që të analizohen këto aspekte të përktimit nga gjuha angleze drejt gjuhës shqipe.
- j) Të hidhet dritë mbi transformimet e mundshme të procesit të përktimit, profesionit të përktuesit letrar, si edhe ecurine e përktimit gjatë ketyre viteve.
- k) Identifikimi dhe vlerësimi i standardeve në përktimin e letërsisë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe, duke u përqëndruar kryesisht në përshtatjet dhe përcjelljen e barasvlerësve në nivele të ndryshme teksture, kuptimësore, gramatikore, leksikore, stilistikore e kulturore.
- l) Të kontribuojë për Studimet Përktimore në Shqipëri duke hulumtuar punën e përktuesve më të mirë nga gjuha angleze në gjuhën shqipe.
- m) Të hidhet dritë në ato aspekte të shumëllojshme të përktimit të krahasuar dhe vlerësimit të përktimeve, bazuar në 12 drejtimet e kërkimit shkencor në Studimet Përktimore, të identifikuara nga Williams, Jenny & Andrew Chesterman. (2002, të cilat luajnë një rol të rëndësishëm në studimin e një vepre letrare të përktyer, duke u përqëndruar në *aspektet kulturore, gjuhësore dhe metagjuhësore* të veprave dhe në përcjelljen e këtyre aspekteve në kontekstin e problematikës përktëse.
- n) Të analizohen në mënyrë pothuajse shteruese strategjitë, përftesat dhe zgjidhjet përktimore në këndvështrimin e stilistikës gjuhësore dhe pragmatikës, veçanërisht në lidhje me specifikat e përktimit të dramave.
- o) Të analizohen marrëdhëniet dhe bashkëpunimi ndërmjet dramaturgut (nëse është gjallë)-përktuesit dhe regjisorit gjatë vënies në skenë të vepres përktëse.
- p) Studimi i rolit të kulturës në përktim si një nga sfidat më të vështira për përktuesin dhe përktimin në përgjithësi;
- q) Të evidentojë e nxjerrë në pah kontributin e gjuhëtarëve, përktuesve dhe studiuesve shqiptarë në studimet mbi përktimin në shekullin e 20-të dhe 21.
- r) Njohja e vështirësive e sfidave me të cilat janë ndeshur dhe vazhdojnë të ndeshen studiuesit shqiptarë të Studimeve Përktimore.

Grupi mësimor- kërkimor i angazhuar: Grupi kërkimor - mësimor i Studimeve Përktimore dhe të Interpretimit

Projektet kërkimore për departamentet e tjera:

1. Përktimi (Ripërktimi)letrar

Objektivat:

- a. Të analizohen përktimet e veprave letrare (prozë, poezi, dramë, teatër, letërsi për fëmijë) në planin kritik, didaktik dhe teorik.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- b. Të studiohen korelacionet e dukurive leksikore, gramatikore dhe stilistikore me qëllimin për të krijuar një metodë komplekse përkthimi, e cila do të merrte parasysh tri elementët kryesore të gjuhës: leksikun, gramatikën dhe stilin.
 - c. Të analizohet marrëdhënia gjuhë/kulturë dhe të përcaktohen strategjitë përkthimore që përdoren për përkthimin e elementëve kulturore.
 - d. Të vlerësohet cilësia e përkthimit nisur nga qasja e orientuar drejt gjuhës burimore ose drejt gjuhës mbërritëse.
 - e. Të argumentohet dhe motivohet mundësia dhe domosdoshmëria e ripërkthimit të veprave letrare.
2. Përkthimi tekniko-shkencor

Objektivat:

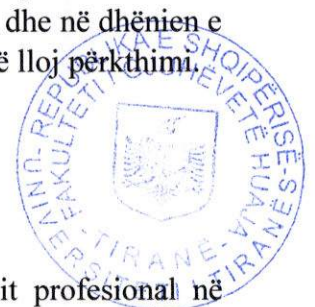
- a. Studimi i specifikave leksikore, semantike dhe morfo-sintaksore të teksteve tekniko-shkencore nën këndvështrimin e përkthimit.
 - b. Evidentimi dhe teorizimi i problematikave përkthimore terminologjike në bazë të kompetencës dygjuhësore dhe tematike të përkthyesit.
 - c. Përkthimi i terminologjisë përkatëse nën objektivin e krijimit të glosarëve dygjuhësh.
3. Përkthimi multimedial

Objektivat:

- a. Të ndihmojë në evidentimin e karakteristikave dhe problematikave që lidhen me përkthimin multimedial dhe specialitetet e ndryshme si: dublimi, titrimi, përshtatjet për kinemanë dhe televizionin, përkthimi për dispozitivat e lëvizshëm, përkthimi (apo lokalizimi) për software-t/sitet web/videolojrat etj.
 - b. Të nxisë aftësitë hulumtuese dhe analitike të studiuesve të rinj për të hulumtuar problematikën dhe debatet në lidhje me çështje të ndryshme që i përkasin përkthimit multimedial dhe vështirësitë e punës së përkthyesit.
 - c. Të rrisë aftësitë e stafit akademik për të udhëhequr projekte në këtë drejtim/fushë.
 - d. Të kontribuojë në aftësitë analitike dhe krahasimore të doktorantëve, dhe në dhënien e sugjerimeve konkrete për kapërcimin e vështirësive që lidhen me këtë lloj përkthimi.
4. Didaktika e përkthimit dhe interpretimit

Objektivat:

- a. Aspekte studimore mbi pedagogjinë e përkthimit dhe interpretimit profesional në universitet.
- b. Metoda, qasje dhe instrumenta të përdorura në analizën e praktikës përkthimore dhe korpuseve të veçantë të interpretimit.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

- c. Aspekte studimore mbi deontologjinë e profesionit të përkthyesit dhe interpretit.
- 5. Kërkimi shkencor në përkthim dhe interpretim

Objektivat:

- a. Të shqyrtohen çështje që lidhen me anën konjitive të ushtrimit të profesionit (mënyra si funksionon truri i përkthyesit dhe i interpretit, kujtesa e interpretit gjatë interpretimit konsektiv dhe simultan).
 - b. Të shqyrtohet sjellja e interpretit gjatë ushtrimit të veprimtarisë (teknika e marrjes së shënimeve, menaxhimi i kohës së kufizuar, kontrollimi i stresit, kontakti visual me pjesëmarrësit e tjerë etj.).
 - c. Të studiohen kompetencat gjuhësore, ekstragjuhësore, transferuese, instrumentale, strategjike që duhet të ketë përkthyesi dhe interpreti, si dhe çështje të etikës profesionale.
6. Kontributi i studiuesve shqiptarë në studimet përkthimore dhe të interpretimit në shekujt XX dhe XXI

Objektivat:

- a. Të ndihmojë në evidentimin e kontributit të dhënë nga gjuhëtarët, përkthyesit, studiuesit shqiptarë në studimet mbi përkthimin dhe interpretimin, njohjen e vështirësive me të cilat janë ndeshur dhe vazhdojnë të ndeshen studiuesit shqiptarë.
- b. Të nxisë aftësitë hulumtuese dhe analitike të studiuesve të rinj duke u bazuar në shembuj konkretë kërkimesh dhe studimesh në gjuhën shqipe.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

PROGRAMI I STUDIMIT DOKTORATË NË “LETËRSI BOTËRORE MODERNE DHE POSTMODERNE”

1. “LETËRSI AMERIKANE”
2. “LETËRSI ANGLEZE”
3. “LETËRSI FRËNGE”
4. “LETËRSI GREKE”
5. “LETËRSI ITALIANE”

NËNFUSHA E KËRKIMIT: “LETËRSI BOTËRORE MODERNE DHE POSTMODERNE”

✓ DREJTIMI KËRKIMOR : “LETËRSI AMERIKANE”

➤ **Projektet kërkimore për Departamentin e gjuhës Angleze:**

1. Letërsia moderne dhe postmoderne amerikane dhe shumësia e dreitimeve të saj në epokën bashkëkohore

Objektivat:

- a) T’u mundësojë studentëve të hulumtonte kontekstet kulturore, sociale dhe politike të një periudhe të caktuar historike, si edhe pasqyrimin e tyre në disa prej veprave letrare më përfaqësuese.
- b) T’i aftësojë studentët të përdorin disa prej qasjeve bashkëkohore, veçanërisht të asaj krahasuese, në studimin e letërsisë amerikane.
- c) T’u mundësojë studentëve të hulumtonte aspektet estetike dhe shumë etnike të procesit letrar modern, pasmodern dhe bashkëkohor në SHBA.

2. Letërsia moderne dhe postmoderne britanike dhe shumësia e dreitimeve të saj në epokën bashkëkohore

Objektivat:

- a) T’u mundësojë studentëve të hulumtonte kontekstet kulturore, sociale dhe politike të një periudhe të caktuar historike, si edhe pasqyrimin e tyre në disa prej veprave letrare më përfaqësuese.
- b) T’i aftësojë studentët të përdorin disa prej qasjeve bashkëkohore, veçanërisht të asaj krahasuese, në studimin e letërsisë britanike.
- c) T’u mundësojë studentëve të hulumtonte aspektet estetike dhe shumë etnike të procesit letrar modern, pasmodern dhe bashkëkohor në Mbretërinë e Bashkuar.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

✓ **DREJTIMI KËRKIMOR: "LETËRSI FRËNGE"**

➤ **Projektet kërkimore Departamenti i gjuhës Frënge:**

1. Studimi i zhvillimeve letrare dhe autorëve më të spikatur të shekullit XX dhe XXI në sfondin e Francës kulturore artistike e sociale përmes një qasjeje komparatiste.

Objektivat:

- a. Studimi i produktit letrar dhe shkollave e prireje estetike sipas toposit apo periodizimit kronologjik: letërsia e fillimshekullit XX, letërsia e luftës dhe pasluftës, Romani i Ri, letërsia e viteve '80, letërsia dhe ndikimi i shkencave humane.
 - b. Analiza dhe interpretimi i veprave letrare në sfondin e zhvillimeve sociale, kulturore dhe artistike, analiza e veprave të autorëve nga optika krahasimore për të specifikuar prirjet e njëjta apo diferencat midis shkollave letrare dhe individualiteteve krijuese me qëllim specifikimin e prireje estetike dhe poetikës së shekullit.
 - c. Studime të letërsisë së fundshekullit XX dhe fillimshekullit XXI për të evidentuar prirjet e reja në kapërcyell të shekullit XX, ndryshimet që pasuan rënien e ideologjive dhe lindja e një poetike të re të shkrimit letrar të shumëllojshëm e jashtë grupimeve e shkollave. Analiza e produkteve të reja letrare, konkluzionet për të shpjeguar fundin e një epoke letrare dhe prirjet e reja të shekullit XXI.
 - d. Studime të specializuara e të thelluara për të shpjeguar lidhjet e letërsisë moderne dhe postmoderne me realitete sociale e kulturore, lidhjet me artet e tjera, ndikimet e ndërsjella që mund të kontribuojnë në studime transversale të specialistëve të arteve, sociologëve apo kritikëve jo vetëm të letërsisë por edhe arteve.
2. Realitete letrare në Francën politike, sociale, kulturore e artistike të shekullit XX dhe të fillim shekullit të XXI

Objektivat

- a. Studimi dhe hulumtimi i realiteteve letrare në lidhje me elemente të civilizimit për të shpjeguar lidhjet dhe ndikimet e ndërsjella midis produktit letrar dhe zhvillimeve politiko sociale e artistike.
- b. Studimi i veprave letrare jo vetëm sipas ligjshmërive të brendshme imanente të letërsisë por edhe si produkt i zhvillimeve sociale politike e kulturore artistike të një epoke.
- c. Evidentimi i lidhjeve të ngushta midis realiteteve letrare dhe zhvillimeve civilizuese të një kombi.
- d. Ngritja e paraleleve midis sistemeve të ideve dhe teorive letrare, ideologjive dhe produkteve letrare, për të shpjeguar ndikimin e frakturave të forta sociale (luftëra,

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA

revolucione, lëvizje kulturore, lëvizje emancipuese sociale...) në lindjen dhe lulëzimin e shkollave të rëndësishme letrare ; modifikimi i shijeve dhe tendencave letrare.

- e. Studimi i zhvillimeve letrare në fillimshkullin XXI në lidhje me një realitet të ri social: rënien e ideologjive dhe të ligjërimeve të mëdha të historisë. Forcimi i lidhjeve dhe ndikimi gjithnjë e më i fortë i shkencave humane në letërsinë franceze. Lindja e një poetike të re plurale me interes të veçantë për çështjet e kujtesës, të historisë dhe etnologjisë së epokës aktuale pasindustriale.

✓ **DREJTIMI KËRKIMOR: “LETËRSI GREKE”**

➤ **Projekti kërkimor, Departamenti i gjuhës Greke:**

1. Ndjeshmëria poetike e shkrimtareve femra në Greqinë pas viteve 1930

Objektivat:

- Kategorizimi i letërsisë femërore në Greqi sipas periudhave më të rëndësishme historike, përfshi modernizmin, periudhën pas viteve 1945, periudhën e Diktaturës në Greqi (1974), letërsinë bashkëkohore.
- Analiza dhe interpretimi i veprave letrare të përzgjedhura sipas tematikave dhe tendencave të ndryshme letrare të kohës (përfshi modernizmin, simbolizimin, surrealizmin, postmodernizmin, etj.)
- Evidentimi i ndjeshmërisë poetike së shkrimtareve femra në Greqi nëpërmjet krahasimit me modelet më të njohura të letërsisë evropiane dhe botërore, në një këndvështrim krahasues.
- Sa të njohura janë këto poete femra për lexuesin shqiptar? Cilat autore janë përkthyer në gjuhën shqipe dhe a është përcjellë ndjeshmëria e tyre poetike me të njëjtin tonalitet në gjuhën shqipe?

✓ **DREJTIMI KËRKIMOR: “LETËRSI ITALIANE”**

➤ **Projekti kërkimor i Departamentit të gjuhës Italiane:**

1. Letërsia italiane dhe feja/historia/gjeografia/sociologjia/pushteti....

Objektivat:

- Një studim të thelluar të veprave të shkruara.
- Njohje e zhanreve të ndryshme letrare, e çështjeve kryesore estetike, politike, fetare dhe sociale që kanë ndikuar dhe kontribuar në formësimin e letërsisë së të gjitha kohëve dhe kulturave.

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I GJUHËVE TË HUAJA**

- c. Një studim i njerëzve dhe mënyrës sesi ata shprehin idetë që janë të rëndësishme për ta, një mënyrë për të kuptuar të tjerët në përgjithësi dhe për të përmirësuar aftësinë e studiuesit për të ndërvepruar brenda komunitetit.
- d. Rritje e njohurive dhe përmirësim i kuptimit të letërsisë sipas qasjeve të saj të ndryshme kulturore.
- e. Zhvillimi i kompetencave komunikative shumëgjuhësore e ndërkulturore në gjuhë të huaj.
- f. Njohje e studiuesit dhe e kritikës letrare shqiptare me letërsinë e shkruar në gjuhën italiane nga shkrimtarë shqiptarë që botojnë në gjuhën italiane përmes krijimit të një panorame të plotë të botimeve përkatëse.
- g. Qasje vepruese për përdorimin e letërsisë në mësimin e gjuhës së huaj dhe në fusha të tjera si gazetari, marrëdhënie me publikun, botim dhe komunikim, në fushën historike dhe/ose kulturore ose edhe në firmat konsulente.

